

KURJER WARSZAWSKI.

D. 13. Kwietnia. — Rok 1843.
Czwartek.

№ 100.

Jutro, S. Tyburejusz. Wielki Piątek.
U Izrael: wieczorem początek Świąt.

Jutro przy grobie ZBAWICIELA liczny chór Amatorów, zwany *Krogulskiego*, przy towarzyszeniu orkiestry, złożony także z samych Amatorów, wykona o godzinie 6tej wieczorem, w Kościele XX. *Bernardynów* wzniosłe i pełne pieni religijnych ORATORJUM, napisane przez utalentowanego a zbyt wczesnie dla sztuki zgasłego Józefa *Krogulskiego*.

Jutro i w *Sobotę*, tak iak lat poprzednich, kwestować będą przy Grobie ZBAWICIELA na różne cele dobroczynne, Damy, którym JW. Biskup Administrator Archi-Diecezji Metropolital: *Warsz.*, dotychczas udzielił pozwolenie: JO. JJWW. i WW. Xżna Dominikowa *Radziwiłłowa* u DZIECIATKA-JEZUS; z Hr: *Cicogna* Jenerałowa de *Berg* u XX. *Karmelitów* na Krak: Przedm; Hr: *Francisz: Potocka* u OO. *Kapucynów*; z Rautenstrauchów *Bujno* u PP. *Kanonicek; Bobrowska* u XX. *Trynitarzów; Dmbińska* u XX. *Augustjanów; Gostkowska* w Kościele Archikatedralnym; z Hrabów *Nesselrodow Colergi* (Kalerdzi) u PP. *Wicytek*; Hrabianka *Adela Łubińska* u XX. *Franciszkanów; Michałowska* u XX. *Reformatów*; z Pruszków *Młeczko* u Sgo *ROCHA*; z Celarych *Piwnicka* w kościele *Popaulińskim*; z Xżąt *Drukich Lubeckich Pustowsko* u Sgo *KAZIMIERZA*; z Xżąt *Radziwiłłów Hr: Rzycczewska* u XX. *Bernardynów*; z Hrab: *Łubińskich Sobańska* u Sgo *KRZYŻA; Sufczyńska* u XX. *Pilarów; Witowska* u BRACI *MŁOSIERDZIA*. — Ogłoszono postanowienie Naj: PANA, wydane 21go z. m. tej treści: Poddani połączonego Królestwa *Wielkiej Brytanji i Irlandji*, w sprawach swych, przed Sądy *Królestwa Polskiego* wytaczanych, będą wolni od składania kaucji, artykułem 15tym *Kodexu Cywil: Polskiego*, oraz artykułem 166 *Kodexu Postępowania Sądowego*, od cudzoziemców, na wynagrodzenie kosztów prawnych i szkód, wymaganej. Urządzenie to, będzie obowiązującym przez czas, dopóki podobne postę-

powanie zachowywane będzie w Sądach połączonego Królestwa *Wielkiej Brytanji i Irlandji*, względem poddanych Królestwa *Polskiego*. — Rada Administr: *Królestwa Polskiego* 24go z. m. postanowiła, iż wolność trudnienia się po wsiach i miastach zarobkami propinacyjnemi, stosownie do Postanowien: z dnia 28 Kwiet: 1829 r. i 1 (13) *Maia* 1842 r. przedłuża się wykwalifikowanym starozakonnym na rok następny 1843/44, to jest: od d. 19 Czer: (1 Lipca) 1843 r., do 18 (30) Czer: 1844, pod wszelkimi warunkami, obowiązkami i przepisami karnemi, przez też Postanowienia uchwalonemi. Taż Rada 31go z. m., udzieliła list przyznania wynalazku na lat 3 w całym Król: *Pols: JP. Jak: Matuszewiczowi*, na nowy sposób wyrobiania *Kapeluszy felpowych, iedwabnych i zaiączkowych*. — Komisja Rząd: *Spraw Wew: i Duch:* na przedstawienie *Rady Głównej Opiekuńczej Zakładów Dobroczynnych* pod dniem 27 *Marea* (8 Kwiet:) r. b., mianowała *P. Teodora Hejnrzycha*, *Lekarza klasy Iszej, Lekarzem Szpitalu w Radomsku*. — Członek *Rzeczywisty Towarzystwa Wyścigów konnych i Wystawy Zwierząt Gospodarskich*, *Alexander Kuczyński*, mianowany został *Prezydującym w Dyrekcji pomienionego Towarzystwa*, w miejsce uwolnionego na własne żądanie *Senatora, b. Jenerała Lejtnanta Kurnatowskiego*. — Wczoraj rozstał się z tym światem *Alexander Karcki*, *Urządnik Banku Polskiego*. *Stroškana Matka* wraz z *Córką*, zaprasza *Krewnych, Przyjaciół i Znajomych* na *exportację zwłok* Jego *intro* o godz: 5tej po południu z domu przy ulicy *Zakroczymskiej* Nro 1852 b, na *śmętarz Powązkowski*. — S. p. *Franciszek Komorowski*, b. *Urządnik*, lat 81 mający, onegdaj rozstał się z tym światem. *Pozostała Familja*, zaprasza na *exportację ciała* dziś o godz: 2giej z połud: z *Kościola* XX. *Franciszkanów*, na *śmętarz Powązko*: odbyć się mającą. — Wczoraj złożono w *Redakcji Kurjera* zł. 100 od *N. G.* na *święcone dla Osierociałych Wycho-*

wanców Tow; Dobroczynności, a od A. S. zł. 7 dla ubogiej Matki która powiła troje bliźniąt. — W Nrze 13tym *Ziemiańska* Tyg; Rol; Techno: między innymi znajduje się: O uprawie lepszych gatunków tytoniu. Jak szkodliwe jest dla owocowych drzew gęste tychże drzew sadzenie. Najpewniejszy sposób zabezpieczenia piwnic od napływu wody. Falszowanie i zatrucie piwa przez wodę. Stan Australji pod względem produkcji wełny. — Wiktor *Wojniwicz*, Adwokat, ma zamieszkanie przy ulicy Krak: Przedm: pod Nr 441, na I piętrze. — Ogłoszony został drukiem Wykaz Numerów *Listów Zastawnych*, dawnego i nowego okresu; które na posiedzeniu publicznem Dyrekcji Głównej Towarzystwa Kredyto: Ziemi, w dniach 1 i 3 Kwietnia r. b. wylosowane zostały. Zapłata tych wartości z dniem 22 Czerw: r. b. rozpoczyna się. Wykaz ten dołączony był do wczorajszego Kurjera na Prowincję; a w Warszawie przejrzać go można w Drukarni i we wszystkich Kantorach Kurjera Warsz.: — Wczoraj w Wielkim Teatrze przywołani, po *Niedorostku* JPanna *Damse*, JP. *Jasiński* i JPanna *Palińska*; w Baletcie *Paziowie* Xcia *Wandom* JPanna *Wendt* i JP. *Turczynowicz*, po ukończeniu Tań 2-kroc.

(A. n.) Krewni, znajomi i przyjaciele Ignacego *Trzcinińskiego* Dziedzica dóbr *J-dlińska*, smutną donoszę wam nowinę: Zaczny ten Mąż, wzór tegości charakteru i nieskazitelnej cnoty, w dniu 5 b. m. i r. o godz: 7ej z rana, iuż to doczesne opuścił życie; osm tylko dni cierpienia poprzedziły zgon Jego. O mój Boże! czemuż tak wczesnie, zabrałeś nam tak poczciwego człowieka! W rzeczy samej, strata *Trzcinińskiego* jest nader dotkliwą dla całej ludzkości. On zwaśnionych godził sąsiadów, on słabszych zasłaniał od ucisku, on lzy nieszczęśliwych wdów i sierot ocierając umiał. Nie szczędził trudów, nie szczędził majątku, nie szczędził nawet zdrowia swojego, gdzie szło o udzielenie pomocy bliźniemu. Żeby mieć wyobrażenie, jaką *Trzciniński* u wszystkich, którzy go tylko znali miłość posiadał, trzeba było być na pogrzebie Jego. Tłumy narodu cisnęły się zewsząd, by mu ostatnią oddać posługę. Znakomite Osoby ubiegaly się

o udział w dźwiganiu na ramionach blisko pół mili zwłok Jego do grobu. Powszechny żal, płacz i łki rozdzierały serca obecnych. Ile tam łez wylano, ile westchnień posłano do Nieba by Mu wicze-ny wyednać spoczynek. O! gdyby tylko lzy mogły wskrzeszać umarłych, pewnieby *Trzciniński* powrócił do życia; szczęśliwy, kto taką pamięć po sobie zostawia. *W. G.*

Anglja. — Na posiedzeniu Izby niższej 30go z. m. pozwolono Panu *Elfinstone* wnieść prawo o ustanowieniu sądu małżeństw i rozwodów. — 31go z. m. Następca tronu *Wirtemb:* przedstawiony był u dworu przez Ministra spraw zagr.; poczem Xże *Albert* odwiedził go w pałacu *Mirwart.* Wieczorem daną była uczta u Królowej dla dostojnego Gościa. — Podatek od dochodów majątkowych w ciągu roku przyniósł 12 milionów dukatów. — Kontr-Admirał *Kurtys* udał się do Malty aby zastąpić w dowództwie Admirala *Luis.* — Z powodu śmierci Xcia *Mansrester* w *Rzymie* skarb oszczędzi sobie roczną pensję 6000 dukatów, którą zgłaszy pobierać jako *synaturę.* Dawniej był Gubernatorem Jamajki i Pocztnym ministrem generalnym. — Kolej żelazna z *Londynu* do *Kolczester* została w tych dniach uroczystie poświęconą. — Okręt linjowy *Rodney* odpiął z 7mym pułkiem Dragonów do przylądku *Dobrej nadziei.* — W *Londynie* zawzięcie się Towarzystwo celem wspierania podpadłych Księgarzy. — Aresztowany w *Roczester* warjat *Ellis* w obec kilku żołnierzy groził zabiciem Królowej i Pana *Rob: Pila.* — Przyszłego lata spodziewają się, że wielu fabrykantów przesiedli się do *Ameryki.* — Na rozkaz Królowej wszyscy cudzoziemcy zostaną oddaleni z Malty i Gibraltaru; za przyczynę podają, iż Rząd pragnie oddalić wychodźców włoskich. — W *Limie* umarł Jenerał *Ohiggins* jeden z pierwszych założycieli Rzeczypospolity *Chili*, i pierwszy Prezes tejże.

Francja. — Na posiedzeniu Izby Deputowanych 1go b. m. P. *Arago* popierał prośbę przeciw postanowieniu Ministerstwa, aby do szkoły politechnicznej przyjmowano tylko uczniów, którzy iuż otrzymali stopień *bakkalaureatu.* — 2go

b. m. miano przedstawić w Izbie Deputowanych wniosek o Ministerstwie stanu. — Towarzystwo Kapitałistów pod przewodnictwem PP. *Rotszyld*, *Lefebure* (Lefebur), *Miles* (Majls), *A. Eichthal*, *Thuneyssen*, *Dissier*. (Dasje) i *Lecomte Desart* (LekomtDezar) zawarło kontrakt z Ministrem prac publicz: o założenie kolei żelaznych, uchwalonem na ostatniem posiedzeniu Izb prawodawczych, a mających ustanowić związek między Francją, Anglią, Belgią a Niemcami. — Do 30go z. m. zebrano dla *Gwadalupy* 502,311 fr. — U dworu zajmują się obecnie zaślubinami Królowy *Klementyny*; Król wybrał *Fontenblo* na miejsce tej uroczystości, i czynią tamże iuż na ten cel przygotowania. Królestwo *Belgiccy*, *Xżeta Nemours* (Nemur), *Aumale* (Omál), który przed 20tym b. m. będzie z powrotem z *Algieru* i *Xżę Montpensier* (Mąpansje), oraz Królowa *Krystyna*, znajdować się będą na tym obrzędzie; zaproszono także ciało dyplomatyczne, Parów, Deputowanych i wiele innych osób znakomych. Z rodziny Królewskiej nieobecniemi tylko będą: *Xżę Joinville* (Żnęwil) bawiący w *Rio Janeiro* i *Xżina Orleańska* zostająca ieszcze w załobie. Bogata wyprawa Królowy będzie publicznie wystawioną. Młoda para zamieszka *S. Klus*, ztąd uda się do *Koburga*, *Wiednia*, *Florencji* i dopiero za rok wróci do *Paryża*. Spodziewają się ieszcze, iż z powodu tych zaślubin ogłoszoną będzie amnestja ogólna. — Proces szczególny zajmuje teraz uwagę Paryżan. Przy nieszczęściu na kolei żelaznej wersalskiej utracili życie Państwo *Pejsselon*, którzy od niedawna byli zaślubieni, a w interecyie wspólny ich majątek zapisany był temu, kto dłużej zostanie przy życiu. Zachodzi teraz pytanie: które z tego małżeństwa wprzód umarło? Jacy spadkobiercy mają prawo do majątku czy po mężu, czy po żonie? Tę kwestję ma rozstrzygnąć Sąd złożony z Lekarzy. — *Xżę Kapui* przybył z swoją Małżonką do *Paryża*. — Rzecz iest zastanawiająca, iż Rzeźbiarz *Marochelli* iednocześnie otrzymał zlecenie wykonać posagi konne *Napoleona* i *Xcia Wellingtona*. — Od niejakiego czasu podwoiono czujność w pałacu Królewskim, warty mają broń

nabitą, patrole nadzwyczajne co pół godziny przebiegają wszystkie kurytarze.

Hiszpanja. — *Xżę Hieronim Montfort* (Mafor) *Bonaparte*, uda się nie do *Włoch*, ale przez *Lisbonę* i *Londyn* do *Nowego Jorku*.

Niemcy. — *Gazeta Wiedeńska* 2go b. m. ogłosiła traktat, zawarty między *Austją*, *Francją*, *Anglią* i *Rossją*, celem zniesienia handlu niewolnikami.

Włochy. — *J. C. W. Wielka Xżina MARJA* i Jej Dostojny Małżonek *J. C. W. Xżę Leuchtenbergski*, 24go z. m. otoczeni swym dworem pożegnali Ojca Sgo na pokojach napełnionych orszakami Papieżkiem; poczem wyiechali do *Florencji*, dokąd Im towarzyszą Poseł Rossyjski *Hrabia Potemkin* i iego Małżonka. — *Królowa Neapolitańska* 24go z. m. szczęśliwie powiła Córkę, której na Chrzcie Świętym dano imiona *Maryi*, *Elżbieta*, *Nuncjata*. — *Xżina Lignicka* wyiechała z *Neapolu* do *Palermo*. — Powietrze we *Włoszech* południowych znowu iest wilgotne.

Rozmaitości. — W *Paryżu* ogłoszono teraz na sprzedaż instrument zwany *Pantarmonikon* grający 6 dzieł muzycznych i zastępujący orkiestrę 60 osób. Podobny instrument niedawno sprzedany był w *Nowym Jorku*, drugi znajduje się w posiadaniu *Xcia Leuchtenbergskiego* w *Mnichowie*, a 3ci u *Xięcia Saskiego* w *Wiedniu*. — 6go b. m. położono w *Berlinie* kamień węgielny do nowego muzeum, wprost dawnego mającego być połączone z temże wspaniałą galerją. — *Hektor Berljoz* 8go b. m. dał koncert w *Berlinie*. — *Leo Allatius* który wiele pism po sobie zostawił, pisał iednem piórem przez lat 40, i gdy ie przypadkowo utracił, płakał rzewnie. — W r. 1818 okręt francuzki linjowy zatonał pod *Dunkierką*. Okręt nazywał się *Styczeń* (Janvier), a Kapitan *Luty* (Février). Wypłynął w *Marcu* z *Bordo*, a w *Kwiecniu* zatonał. — Jeden z wyrokujących we *Włoszech* zasnął na audyencji; Prezydujący zbierając głosy, zapytawszy o iego głos, ten mu odpowiedział przecierając oczy: niech go powieszają, niech go powieszają. Ale Panie kolego, tu mowa o łące. Dobrze, to niech ją skoszają.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Stef. o Hr. Grabowski Czł. Rady Państ.; z Gub. Grodzki; Dobrzyjałowski, Antoni z Krzemienia; Dobrzyjałowski Mieczysław z Dubna; Nosarzewski Ignacy Obywat. z Boguzyna; Zieliński Antoni Obywat. z Bartnik; Karniewski Władysław Obywat. z Popowa; Zapicki Xawery Obywat. z Dębinek; Macieioński Ant. Dz. z Drażkowa; Cieszkowski Paw. Dz. z Stawisk; Sierzputowski Stefan Dz. z Gub. Grodzieńskiej; Michałowski Teo. Dz. z Roakoszy; Boski Sewer. Dz. z Cecylowki; Leszczyński Alo. Dz. z Słopi; Osmiałowski Aud. Dz. z Winiar.

DONIESIENIA.

Mam zaszczyt donieść Szanownej Publiczności, iż w nowo otworzonej Fabryce mojej przy ulicy Zabiej pod Nrem 950 lit: B, dostac można Narzędzi Ostrych w różnych gatunkach, iako to: **NOŻY, NOŻYCZEK, SCYZORYKOW, i t. p.**, za cenę pomierną, zaręczając za ich dobroć.
Antoni Peter, Młodszy.

NIERUCHOMOŚĆ w mieście Ryczywole Okręgu Kozienickim Gub. Sandomierskiej położona, do spadku po Janie Eliaszowiczu, a w szczególności do Michaliny z Falińskich Eliaszowiczowej Wdowy i nieletniej córki należąca, składająca się z Domu Zależnego, Wiatraku, i Zabudowań gospodarskich, placów i gruntów ornych w ogóle przez Biegłych na rubli sr. 2747 kop. 40 otaxowana, sprzedana zostanie w drodze działów przez publiczną licytacją przed Delegowanym Podsekciem Sądu Pokoju Okręgu Kozienickiego, w mieście Kozienicach Gub. Sandomierskiej, w miejscn posiedzeń Sądu, w terminie ostatecznym dnia 12 (24) Kwietnia r. b. o godz. 10ej z rana. Warunki przejrzane być mogą u Podpisarza Sądu Pokoju Okręgu Kozienickiego, i w mieszkaniu podpisanego Adwokata. — Wincenty Zaleski, Adwokat, w Warszawie przy ulicy Sto-Jerskiej Nr 1779 mieszkający.

W mieście Biało-brzegach nad Pilicą, na trakcie bitym Warszawsko-Krakowskim położonych, o mil 10 od Warszawy odległych, jest do wydzierżawienia od Sgo Jana r. b. **AUSTERJA** w największym porządku będąca, i jak najwygodniej urządzona, tak dla podróźnych jak i dla dzierżawiącego. Dowiedzieć się o warunkach dzierżawy w prowencie dóbr Sucha, tuż pod Biało-brzegami leżących.

W Dobrach o mil 3 od Warszawy odległych, w których znajduje się do 40 włók Lasu, a tem samem w pastwiska obfitujących, jest 50 włók gruntów otwartych do wyczyszczowania, z dniem 1 Lipca r. b., pod korzystnymi warunkami dla Kolonistów. Pretendenci powezną dalszą informację w Warsz: pod liczbą 605 przy ul. Bielańskiej na 1 piątrze, o godz. 1ej każdego dnia. — Ktoby miał chęć wypuszczenia w dzierżawę **DOBRA**, za cenę roczną do 18,000 złp., albo kilka po-

mniejszych **DZIERŻAW** po 6,000 złp.; także otrzyma wiadomość o potrzebujących onej.

Dobra Ziemskie w różnych Gubernjach, na różne ceny są do sprzedania, iak również Kapitały do ulokowania zł. 36,000 na dom w Warszawie na 1szą hipotekę, zł. 20,000, zł. 40,000, i 40,000 na dobra Ziemskie; niemniej potrzebną jest summa 125,000 na 1szą hipotekę Dóbr Ziemskich w Gub. Mazowieckiej po Towarzystwie, pod bardzo korzystnymi warunkami może być ulokowana. Wiadomość u podpisanego pod Nr 334 przy ulicy Nowe-Miasto, na 2m piątrze od frontu, do godziny 8ej z rana, i po południu od 2ej do 4tej.

Józef Czwalina.

WINA WEGIERSKIEGO, czysto z lagru ściągniętego, garniec po zł. 10, w Dzwonicy Bernardyńskiej, na Krak: Przedm., w dniu powszednie nabyć można; zaś pojedynczo butelka trykwa-terkowa, po zł. 2 do 5ciu. Alexander Hejbowicz.

AUSTERJA czyli **OBERŻA** w Mieście Wyszkwowie w Powiecie Pułtuskim, przy szosie, jest do wydzierżawienia od Sgo Jana r. b., w którym to Mieście była 10 Jarmarków do roku i co tydzień Targi. O warunkach dowiedzieć się można u Dzierżawcy Folwarku Rządowego Wyszkwów.

CUKIER BIAŁY, funt po zł. 1 gr. 10 w stanie mialkim, do wszelkich Ciast na nadchodzące Święta Wielkanocne przydatny, równie iak i **FARYNA** celna funt po zł. 1 gr. 3, do silniejszej sfodyczy nad wszelkie najbielsze gatunki Cukrów, fabrycznie teraz przyrządzone, nadeszły w znacznych transportach z Fabryki wsi Drozdowo w Gub. Płockiej, do Handlu Win i Korzeni Jana Seydlitz w Starem-Mieście Nro 51. Osoby, które obstatunki tych Cukrów i zadatkowanie poczyniły, raczą po takowy zgłosić się iak najspieszniej. Kupujący zaś znaczne partie na centenary lub beczki, właściwy rabat mieć będą.

Dobra **CZESTKÓW** w Powiecie Sieradzkim, pół mili od miasta Łasku położone, są do wydzierżawienia, na lat 6, od dnia 24 Czerwca r. b., z warunkiem trzech letnich pieniędzy z góry. Wiadomość na gruncie.

Dziurano zimna stopni 1. Wczoraj w południe pła 3. W Handlu Win i Korzeni przy ulicy Nowo-Senatorskiej u P. Rydla, dostac można Wybornego **STOKFISZU** na świadanie i wieczorem codziennie aż do końca postu.

Jutro w Handlu **Maisowego** przy rogu ulicy Bednarskiej i Sowiej, na Śniadanie: Stokfisz po kapucynie, Smażacz z jajami, Szczupak z kluseczką; Karp na czarno, Okon z sosem, Karas, Lin z kapus, Zupa, Barszcz.